

[Miljøministeren]

eksempel på, hvordan princippet om bæredygtighed i relation til skove kan omsættes til praktisk handling.

Der opstilles 18 delemner (kriterier), hvor der er beskrevet, hvordan Danmark fortolker de internationale aftaler vedrørende skovene. Fortolkningen af hvert kriterium er søgt formuleret som generelle anbefalinger, der vil kunne indgå i det videre internationale arbejde.

F.eks. lyder kriterium 1: »Skovareal og ejendomsret« således:

- Skovarealer skal så vidt muligt bevares som skovarealer. Særligt naturskovsarealer og andre arealer, der har været skovbevoksede i lang tid, bør så vidt muligt beskyttes mod konvertering til anden anvendelse.
- Industrialiserede lande med små skovressourcer har en særlig forpligtelse til at bevare de eksisterende skove, særligt de gamle skove, samt til at rejse nye skove.
- Der bør skabes entydige, stabile ejendomsretlige forhold for skovene. Ejendomsretten til arealet og skovens flersidige produkter bør ikke adskilles.
- Opdeling af skove og skovejendomme i for små enheder bør undgås.
- Regler om bæredygtig drift bør omfatte alle skove uanset oprindelse og ejerform.

De 18 kriterier er som udgangspunkt ligeværdige og inddeles overordnet i fem grupper: »benyttelse af skove«, »beskyttelse af skove«, »udvikling af skove«, »institutionelle rammer og kapacitet« samt »internationalt samarbejde«. De to første grupper vedrører skovens tilstand og drift samt balancen mellem beskyttelse og benyttelse. De tre sidste omhandler de socioøkonomiske aspekter af skovene og skal bl.a. danne baggrund for en vurdering af, om det enkelte land er i besiddelse af den nødvendige administrative kapacitet til løbende at tilpasse målsætninger og virkemidler.

Strategien lægger vægt på, at udviklingen i landets skove som helhed skal være bæredygtig. Det overordnede ansvar ligger hos de nationale myndigheder, som bør opstille lovgivning og incitamenter til at sikre og fremme bæredygtig skovdrift i overensstemmelse med kriterierne.

Alle skove skal drives flersidigt, som det fremgår af skovloven. Det vil sige, at der både skal produceres træ og andre produkter, som

samfundet kan udnytte, samtidig med at der på de samme arealer tages hensyn til natur, miljø, kulturminde og friluftsliv. Det forhindrer ikke, at enkelte arealer drives meget intensivt – f.eks. med juletræer – eller meget ekstensivt – f.eks. som urørt naturskov eller lystskov.

For at sikre at der opnås den rette balance i udviklingen, skal de skovpolitiske målsætninger og virkemidler samt de resultater, der opnås, løbende vurderes i dialog med erhvervet og interesseorganisationerne. Der bliver tale om en rullende proces, som vil udgøre en strategisk miljøplanlægning for skovbruget.

For at sikre at alle lande er i overensstemmelse med målsætningen om bæredygtig skovdrift, er det nødvendigt at lade et uafhængigt internationalt organ overvåge landenes indsats efter fælles retningslinjer. Dette bør ske inden for rammerne af en international konvention om skove med et sekretariat tilknyttet en af de eksisterende internationale organisationer.

FN's kommission for bæredygtig udvikling (CSD) skal i 1995 behandle opfølgningen af Riokonferencen på skovområdet. Regeringen ser dette som en vigtig mulighed for at komme videre i bestræbelserne mod målet: en egentlig konvention om skove. Den danske model viser, hvordan det kan gøres, og den kan danne grundlag for arbejdet i andre lande.

Et andet vigtigt perspektiv er, at EU netop har vedtaget retningslinjer for øko-mærkning af papir, som i første omgang kun omfatter køkkenruller m.v. Der stilles i disse retningslinjer krav om, at råvarerne – herunder friske træfibre – er bæredygtigt fremstillet, og der skal inden tre år foreligge operationelle kriterier for at sikre dette.

Den danske model for bæredygtig skovdrift er en relativt enkel metode til at løse et meget kompliceret problem, og den har i den forløbne høringsproces fået generel opbakning fra interesseorganisationerne. Regeringen vil arbejde for, at den danske model også kommer til at præge det videre arbejde i EU.

Det danske skovbrugs situation

Skovbruget har gennem de senere år oplevet den værste økonomiske lavkonjunktur i mange år med meget lave træpriser og meget vanskelige afsætningsvilkår.

Krisen har bragt mange skovejendomme i en økonomisk vanskelig situation, og skovens